

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Tilman||ni Smelingi Segeber=||gensis de VII.
Sacramentis Liber I. in || VII. capita iuxta numerum
sacramen||torum digestus, quorum assertionem,||
defensionemq[ue] aduersus hæreticos con||tinet, ...**

Smelingus, Tilmannus

Coloniæ, 1538

VD16 S 6802

Epistola Nvncvpatoria

urn:nbn:de:hbz:466:1-30214

REVEREN

DO IN CHRISTO PATRI,
ac Domino Iohanni à Furstēberch, Ab
bati monasterij Segebergensis, qđ vul
go dicitur, Mons sancti Michaelis, Til
mannus Smelingus Segebergensis, S.
P. D.

N IHIL PRORSVS
errauerit, qui Lutherum ty
ranno cuiuspiam, aut urbium
euerfori similem dixerit.
Nam qui ciuitatē aliquam
expugnare nititur, primum ad hoc inuigi
lat, vt arcem, si quam forte habet, valido
munitam p̄sidio, omnibus copijs ac ma
chinis bellicis aggrediatur: nō ignarus op
pugnationē vrbis, capta arce, fore vel mi
nus operosam, vel certe minus diuturnā.
Haud secus sese habet, pater integerrime,
non impiger h̄retici belli signifer Luthe
rus in oppugnanda ciuitate Dei, quę est ec
clesia, super firmā petram fundata. Quam
quam suscepto semel impietatis cum or
thodoxis certamine, hostili animo decre
uisset expugnare, & arma parricidalia ad:

aa ij uer

EPISTOLA

uersus eam sumpisset, summa vi arcem
 eius demoliri, columnasque eius, quibus
 subsistit, diruere atque deicere conatus est
 ut ipsa subuersis, conculcare atque pessunda-
 re totam possit ecclesiam, & in populum
 Christianum omnibus modis debaccha-
 ri. An non hoc animo ecclesie bellum in-
 dixit Lutherus, qui sacramenta ceu arcem
 fortissimam, aut potius VII. eius columnas,
 ingenio truci, lingua virulenta, ore foetido
 ausus est adeo indignis modis tractare, la-
 cerare, danare? Nec prorsus frustratus est
 spe sua. Videt enim viam sese aperuisse ad
 totius fidei expugnationem, quod iam diu
 animo destinavit, quem fructum veluti vni-
 cum scopum hæreseon suarum omnibus
 libris suis quærit. Quod cum saluis sacra-
 mentis, quorum summa & saluberrima in ec-
 clesia est autoritas, fieri nequeat, omnes malis-
 tiæ suæ vires ad ea subuertenda conuertit,
 & tanquam securi ad radicem posita, fontes vi-
 tæ obstruere cõtendit, quo facilius gratia-
 rum arescant riuuli. Quid enim salui esse
 potest Christiane religioni cõtritis ac disti-
 patis ecclesie sacramentis, quibus (ut ait
 Augustinus) numero paucissimis, obser-
 uatione

NVNCVPATORIA.

uatione facillimis, significatione præstantissimis, societatem noui populi Christus colligauit: Iam si sacramenta non agnoscimus, quibus sanctificamur, quibus regeneramur ad vitã, quibus armamur ad prælium, quibus initiamur sacris, quibus prolapsi Saluatoris gratiã recuperamus, quomodo distabimus à paganis? Tulit ergo omnem Christianam religionem Lutherus, qui sacramenta subuertit, utpote, quibus efficimur, conseruamurq; Christiani. Arrianis cupientibus hæreticam tempestatem cunctis mundi partibus inferre, nihil aliud erat in votis, quàm fortissimũ fidei propugnatorem Athanasium Alexandrinæ vrbs antistitem, murum se pro fide catholica aduersus spurcam hæreticorum doctrinam ponentem, de medio tolleret: vt extincto tanto lumine fidei, hæreticorum tenebræ ingruentes, totum mundũ pestifera dogmatum caligine replerent. At agonotheta noster Christus militem suum adeo non deseruit, vt etiam multis ereptum insidijs & mille periculis, laboribusq; exagitaturn, ac toto mundo profugum, reddiderit clariorem. Et Lucius Ca

a a iij tilina

EPISTOLA

tilina non ignobili genere præditus, dum sibi regnum pararet, & Rempubicã Romanam ex atrocissimis bellorũ civilium vulneribus paulisper respirãtem nouis insidijs perditum iret, Ciceroni optimo consuli omnibus modis insidias parabat, nimirum intelligẽs illo sublato viam latissimam libidinibus suis cõtinuo patere. Sed & Nero, qui primus Romæ Christianos supplicijs ac mortibus affectit, ac per oẽs prouincias pari persecutiõne excruciarì imperauit, postq̃ Christianum nomen extirpare constituisset, beatissimos Christi apostolos, Petrum cruce, Paulum gladio occidit. Sperabat impius ille facile se Christi gregem dispersurũ, trucidatis tantis pastoribus atq; magistris. Horũ exemplo Christianæ religionis hostis Lutherus, sacramentis, quãtum potest, bellum inferre conatur, vt ijs cõfossis & cõtritis, pessum eat religio Christiana, nihilque reliqui nobis maneat, præter falsam Christiani nominis vmbra. An quisq̃ vsque adeo cæcus est, qui hoc non perspiciat? Quomodo em̃ parceret Christianæ religioni, q̃ nec Christo, nec sacramentis eius parcat? Et qui
sic

NVNCVPATORIA.

ſe inſanit aduerſus leges diuinas, quid mi-
rum ſi contemnat leges humanas? Quum
itaq; Reuerēde in Chriſtopater ac domi-
ne, diuerſos autores legiſſem, & ex ijs non
pauca (vt inter legendum fere fit) memo-
riæ cōmendaviſſem, vt vbi noſtrum areret
ingenium, de illorum fontibus poſſet irri-
gari, viſum eſt tandem, præſertim petenti-
bus amicis, ea alijs ſine inuidia cōmunica-
re, vt in promptu habeant, vel quod alios
doceant, vel oblatrātibus hēreticis respon-
deant. Quāuis eñ multi eloquentes iux-
ta ac docti de ſacramētis ſcripſerint, haud
tamen propterea mihi tacēdum fuit, quū
hēretici belli finem necdū audiuerimus.
Incendium, quo nunc ardet Germania,
nondum extinctum eſt, nondum Luthe-
rum furiam, facemq; huius incendiij quie-
ſcere percepimus. Quin potius videmus
ſuppoſitum dudū ignem creſcere, & iam
ad culmina fere flammam eius perueniſ-
ſe, ipſosq; hēreticos noctes atque dies no-
uos errores tanq̄ ignis materiam ſemina-
re, & graſſanti incendio fomentum dare
vt merito ad commune incendium reſtin-
guendum concurrere debeam. Hoc incen-

aa iij dium

EPISTOLA

dium etiamnum ipse hæresiarcha Lutherus, nō ex turre Mœcenatica cum parricida Nerone, sed ex spelunca Saxonica, vbi est synagoga Satane, prospectat letus pulchritudine flammæ, quam adeo nō cupit restringere, vt etiã indies studeat magis ac magis alere ac nutrire, & oleũ (quod dici solet) camino addere. Et quemadmodũ Nero urbẽ incendit, quo nouę vrbis cõdendę & cognomẽto suo appellandę gloriã quęreret (destinauerat em̃ Romam Neropolim nũcupare) ita & Lutherus orbẽ conatur impijs dogmaticus incẽdere ac funditus perdere, vt vetere appellatione Christianis detracta, nouã inducat ex suo noĩe, & nō Christiani, sed Lutherani hoĩes dicant. Tantum valet ingeniosa perfidia, & incõsulta æternitatis, perpetuęq; famę cupiditas. Scripsi itaq; quantũ licuit per occupationes librũ vnum de sacramentis, succinctam assertionẽ, defensionemq; eorũ aduersus hæreticos cõtinentem: quẽ in enchiridij forma digestũ, typis excudendũ tradidi, quo saltẽ gratificarer ijs, quibus adhuc lacte opus est, & quibus integrum nō est, ingẽtia aliorũ volumina, vel per otium

lege

NVNCVPA TORIA.

legere, vel præ angustia rei familiaris com-
parare. Sequutus autē sum peritorū medi-
corū studium, quorū est adhibere medica-
menta ijs præcipue corporis partibus, in
quibus sentiūt maxime grassari vim mor-
bi aut veneni. Quam ob rem non oīa com-
plexus sum, quæ dici potuissent, nec singu-
lis sacramentis ex æquo immoratus sum,
ne libri modū excederēt: sed pessime vexa-
tis veluti maiori morbo laborātibus, ma-
iori remedio studui succurrere, q̄ ægræ mē-
tes ab hæretica contagione subtraherē, fa-
cilis sanarentur. Hoc noīe prolixior esse
volui, in sacramēto pœnitentię & euchari-
stię, in quæ infinitos impij hoīes inuexe-
runt errores, sicut plane perspicuum hoc li-
bello feci, quem quàm potui, paucissimis
absolui, & tuæ celsitudini potissimum de-
dicare volui, quum ob patriam meam Se-
gebergium, cui merito præsides, tum ob
beneficia tua haudquaquam vulgaria mi-
hi largiter sæpe impensa, vt saltem hoc li-
terario munusculo testarer animum me-
morem officiorum: Vale, Colonia, Anno
M. D. XXXVIII.

aa v Rerum